

صدور احکام جایگزین حبس سه برابر شده است

خدمات اجتماعی سودده؛ جایگزین زندانی‌های هزینه‌بر



رویا کاوند

خط کشی خیابان برای کسی که صحنه تصادف منجر به جرح را ترک کرده بود، دو سال کاشت و مراقبت از درختان برای مجرم محیط زیستی، کار در حسینیه و مسجد برای فرد ناسزاگو، نوشتن مقالات زیست محیطی برای شکار چپان غیرمجاز، همیار پلیس شدن برای توهین کننده به پلیس، ۸۰ ساعت حضور در کلاس‌های کنترل خشم برای پدر کودک آزار، خرید کتاب و لوازم کمک آموزشی برای مناطق محروم و هزار نمونه از این دست احکامی هستند که در سال‌های اخیر برای محکومین جرایم مختلف جایگزین حبس شده است.

در هفت ماه نخست سال جاری بیش از ۱۰۰ هزار حکم جایگزین حبس از سوی قاضیان دادگاه‌های کشور صادر شده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۳۰۰ درصدی را نشان می‌دهد. در هفته ماهه نخست سال ۱۳۹۷ حدود ۳۰ هزار حکم مجازات جایگزین حبس صادر شده بود.

حکم جایگزین حبس چیست؟

در حال حاضر حدود ۱۹۰ هزار ایرانی در زندان‌های کشور حبس هستند. این رقم هر چند به مراتب کمتر از آمار زندانیان سال‌های گذشته است، اما به گفته حسین پورمند، مدیر کل قضایی و اجرای احکام سازمان زندان‌های کشور همچنان ۳۰ درصد بیشتر از ظرفیت

زندان‌های کشور است. با توجه به این که تنها هزینه‌های آشکار و محسوس نگهداری از هر زندانی حدود ۵۴ میلیون تومان در سال است، نگهداری از این تعداد زندانی هزینه هنگفتی را بر دوش دولت می‌گذارد. در حالی که هر زندانی ماهانه ۴٫۵ میلیون تومان هزینه دارد که بودجه‌ای که دولت برای هر دانش‌آموز در طول سال صرف می‌کند ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان است. یعنی با کم شدن هر زندانی از زندان ۴٫۵ میلیون تومان در ماه صرفه جویی می‌شود که دولت می‌تواند آن را در محل‌های مفیدتر دیگری هزینه کند.

افزون بر هزینه‌ای که حبس هر فرد برای دولت دارد، زندانی شدن افراد هزینه‌های جدی نیز بر زندگی فردی، اجتماعی و خانوادگی آنها وارد می‌کند. از دست دادن شغل، از دست دادن اعتماد اجتماعی، از هم پاشیدن خانواده، مشکلات مالی و اقتصادی خانواده، تاثیرپذیری فرزندان، مشکلات روانی، آموزش و یادگیری فردی، اجتماعی و خانوادگی آنها وارد می‌کند. از دست دادن شغل، از دست دادن اعتماد اجتماعی، از هم پاشیدن خانواده، مشکلات مالی و اقتصادی خانواده، تاثیرپذیری فرزندان، مشکلات روانی، آموزش و یادگیری فنون ارتکاب جرم بیشتر و جدیدتر و ... بخشی از آثار سوء زندانی شدن افراد است. با توجه به این که تعداد زندانیان جرایم مرتبط با مواد مخدر را ۳۶۴۳ درصد، زندانیان سرقت و ربودن مال غیر ۲۹۲۱ درصد و تعداد زندانیان جرایم علیه اشخاص ۱۰۶۱ درصد است؛ ۲۳،۷۵ درصد زندانیان مربوط به دیگر جرایم است که عموماً جرایم سبک را شامل می‌شود.

به همین دلیل قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ مبنی بر

اعمال مجازات‌های جایگزین حبس تصویب شد و با تصویب آیین‌نامه اجرایی آن در شهریور ۱۳۹۳ روند اجرای جدی‌تر آن آغاز شد. از آن زمان تاکنون استفاده از مجازات‌های جایگزین روند رو به افزایشی در محاکم قضایی داشته است تا شاهد کاهش جمعیت حاضر در زندان‌ها باشیم.

چه کسانی شامل مجازات‌های جایگزین حبس می‌شوند؟

بر اساس ماده ۶۶ قانون مجازات اسلامی، مرتکبان جرایم عمدی که حداکثر مجازات قانونی آن‌ها ۹۱ روز تا ۶ ماه حبس است، به جای حبس به مجازات جایگزین حبس محکوم می‌شوند؛ مگر اینکه به دلیل ارتکاب جرم عمدی دارای سابقه محکومیت کیفری باشند. استفاده از مقررات این ماده، برای مجرمین و محکومانی است که سابقه کیفری نداشته‌اند یا از سابقه کیفری آنها بیشتر از ۵ سال نگذشته باشد.

بر این اساس، اگر مجرمی در مدت کمتر از ۵ سال از وقوع جرم، بیش از یک سابقه کیفری با تحمل تا ۶ ماه حبس داشته یا تنها یک فقره سابقه کیفری با مجازات بیش از ۶ ماه حبس داشته باشد، نمی‌تواند از مقررات مربوط به مجازات‌های جایگزین بهره‌مند شود.

بر اساس آیین‌نامه اجرایی این ماده قانونی که در شهریور ۹۳ به تصویب هیات وزیران رسیده است، مجازات حبس می‌تواند با خدمات عمومی رایگان جایگزین شود. این خدمات

مرتکبان جرایم عمدی که حداکثر مجازات قانونی آن‌ها ۹۱ روز تا ۶ ماه حبس است، به جای حبس به مجازات جایگزین حبس محکوم می‌شوند؛ مگر اینکه به دلیل ارتکاب جرم عمدی دارای سابقه محکومیت کیفری باشند

عمومی بر اساس قانون در شش دسته زیر تقسیم‌بندی شده‌اند:

۱- امور آموزشی شامل سوادآموزی، آموزش‌های علمی، فرهنگی، دینی، هنری، ورزشی، فنی و حرفه‌ای و آموزش سبک زندگی و مهارت‌های اساسی آن.

۲- امور بهداشتی و درمانی شامل اقدامات تشخیصی درمانی، توانبخشی، مامایی، بهیاری و پرستاری، نگهداری سالمندان، معلولان و کودکان، مشاوره و روان درمانی، بهداشت محیط و درمان اعتیاد.

۳- امور فنی و حرفه‌ای شامل خدمت در کارگاه‌ها، کارخانه‌ها، صنایع وابسته به نهادهای پذیرنده و بخش‌های فنی آنها.

۴- امور خدماتی شامل نگهداری و سرپرستی نهادهای پذیرنده، نظافت اماکن عمومی، حفاظت و نگهداری از فضاهای سبز و بوستان‌های شهری و باغبانی در این اماکن، تعمیر و نظیف و وسایل نقلیه عمومی و رایگان جایگزین شود. این خدمات

دولتی و اماکن ورزشی و پارکبانی. ۵- امور کارگری شامل کارگری در بخش‌های ساختمانی، راهسازی، معادن، شیلات، مراتع، سدسازی و دیگر طرح‌های عمرانی متعلق به نهادهای پذیرنده.

۶- امور کشاورزی، دامداری، جنگلداری و مرتع‌داری شامل درختکاری، باغبانی، برداشت محصول، مرغداری، پرورش آبزیان و انجام کار در نهادهای پذیرنده و مؤسسات کشت و صنعت وابسته به آنها.

استقبال قاضی‌ها

از مجازات‌های جایگزین غلامحسین اسماعیلی، سخنگوی قوه قضاییه رسیدگی به وضعیت زندان و زندانیان را یکی از برنامه‌های مهم در دوران تحول قوه قضایی می‌داند و می‌گوید: «رئیس قوه قضائیه در ماه‌های اول تصدی دستورالعمل کاهش جمعیت کیفری را ابلاغ کردند و در جلسات متعدد بر اجرای این دستورالعمل تاکید داشتند. همچنین مقرر کردند در همه زندان‌های کشور پرونده زندانیان بازنگری شود تا سیاست‌های قوه در مورد زندان اعمال شود. همه برنامه‌های این قوه ناظر بر زندانیانی است که نباید در زندان باشند یا آزاد بودن آنها به حقوق مردم آسیب نمی‌رساند.»

او تاکید می‌کند: «جای مجرمانی مانند اشترار، متجاوزان، محکومان جرایم عمده مواد مخدر در زندان است و سیاست کیفری برای مجرمین سابقه‌دار سیاست بازدارنده است و بنای ارفاق و مدارا نیست.»

نگاهی به آمارهای سال‌های اخیر نیز نشان می‌دهد که استفاده از مجازات‌های جایگزین حبس کم‌کم در میان قضات جفا افتاده و روند استفاده از آن رو به افزایش است. به این ترتیب که در سال ۹۵ حدود ۴ درصد، در سال ۹۶ حدود ۷ درصد و در سال ۹۷ حدود ۱۱ درصد از کسانی که محکوم به حبس شده بودند مجازات جایگزین حبس دریافت کرده‌اند.

تاثیر مجازات‌های جایگزین حبس

زندان‌زدایی در شرایطی که زندان‌ها خیلی بیشتر از ظرفیت پر هستند و کاهش بار مالی زندانی‌ها بر دوش دولت تنها بخشی از مزایای استفاده از مجازات‌های جایگزین حبس است. در واقع مجازات‌های جایگزین در قانون مجازات اسلامی

در هفت ماه نخست سال جاری بیش از ۱۰۰ هزار حکم جایگزین حبس از سوی قاضیان دادگاه‌های کشور صادر شده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۳۰۰ درصدی را نشان می‌دهد. در مدت مشابه سال قبل حدود ۳۰ هزار حکم مجازات جایگزین حبس صادر شده بود

مصوب ۱۳۹۲ صدور احکام قضایی رویکردی ترمیمی و اصلاح‌نگر نسبت به مجرم دارد. به همین دلیل معمولاً قاضی‌ها احکامی را در نظر می‌گیرند که متناسب با بزه مجرم است. به عنوان مثال کسی که تصادف منجر به جرح داشته است محکوم می‌شود در غسالخانه کار کند تا با عواقب کارش آشنا شود، کسی که به محیط زیست آسیب زده باید در فعالیت‌های محیط زیستی شرکت کند تا آسیب وارده را جبران کند، تعمیرکاری که به دلیل سهل انگاری به اموال و اشخاص آسیب رسانده محکوم می‌شود لوازم را رایگان تعمیر کند، کسی که حیوان آزاری کرده محکوم به نگهداری از حیوانات می‌شود.

به این ترتیب فرد بزه‌کار به جای این که در زندان هزینه ایجاد کند و جرایم جدید را بیاموزد، همچنان که در جامعه و کنار خانواده‌اش حضور دارد، به کار عام‌المنفعه پرداخته و به جامعه سودمی‌رساند. افزون بر این که در زمینه‌ای که جرمی را انجام داده آموزش می‌بیند و از نزدیک با مسائل بسیاری آشنا می‌شود که در روند اصلاح فکری و رفتاری او موثر است.

برای نمونه سال گذشته متهمی که مرتکب بزه بریدن و کندن بوته‌ها و درختچه‌های بیابانی در کویر شهرستان داورزن شده بود، در حکم جایگزین مجازات حبس، محکوم به انجام خدمات عمومی و ۸۰ ساعت نهال کاری شد.

نکته جالب این جا است که این محکوم نه تنها در دوره محکومیت خود ۲ هزار نهال تـاغ و آترپـلکس کاشت، بلکه پس از پایان محکومیت به استخدام اداره منابع طبیعی که تحت نظر آن محکومیت خود را می‌گذراند درآمد تـادر «طرح بیابان‌زدایی و تثبیت شـن‌های روان در منطقه کانون بحران» همکاری داشته باشد.

از گوشه و کنار

آلودگی هوا ۷ هزار نفر را به مراکز اورژانس کشاند

سخنگوی سازمان اورژانس کشور گفت: به طور کلی ۷۹۱۶ نفر به دلیل مشکلات تنفسی و قلبی با افزایش آلودگی هوا به مراکز اورژانس مراجعه کرده‌اند. مجتبی خالیدی در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس، درباره آخرین وضعیت مراجعین بیماران قلبی و تنفسی از تاریخ ۲۳ تا ۲۵ آذر به دلیل افزایش آلودگی هوا به مراکز اورژانس توضیح داد: در استان‌های اصفهان، البرز، تهران و مرکزی، شاهد بیشترین آمار مراجعه کنندگان به مراکز اورژانس بودیم. او ادامه داد: استان تهران با ۶۰۳۴ مراجعه در صدر این جدول قرار دارد و استان اصفهان نیز با هزار مراجعه در رده بعدی قرار گرفته است. خالیدی با بیان اینکه پایگاه‌های اورژانس با افزایش آلودگی هوا با آمادهاش کامل به هموطنان خدمت‌رسانی می‌کند گفت: هموطنان نیز لازم است نکات ایمنی از جمله زدن ماسک را رعایت کرده و از تردد غیر ضرور بیرون از منزل خودداری کنند.



بالاترین رتبه‌های کنکور از آن دانش آموزان مدارس VIP شد



عضو هیئت علمی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش با تاکید بر اینکه مدارس غیردولتی به خلاف عدالت و موازین اصل

۳۰ قانون اساسی است، گفت: درباره عدالت آموزشی داریم با یک جرم بحرانی خطر ناکی روبرو می‌شویم که از جمله شواهد آن نتایج کنکور امسال بود و نشان می‌داد دانش آموزانی بالاترین رتبه‌ها را کسب کردند که در مدارس VIP درس خوانده‌اند. به گزارش ایسنا، محمد حسینی در میزگرد علمی-تخصصی «بررسی و نقد پدیده تنوع مدارس، در نظام آموزشی ایران» که در سالن اجتماعات سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی بر گزار شد درباره نسبت مدارس غیردولتی با عدالت آموزشی سخن گفت و اظهار کرد: تاکید اصلی ما عدالت آموزشی است. وی افزود: نگاهی ناموزون، به هم ریخته، آشفته و نابسامان به عدالت را در دهه‌های گذشته شاهد بوده‌ایم. حسینی افزود: عدالت دوتی نوع کمی و کیفی است. ما پوشش تحصیلی خوبی داریم اما از آن سو بنگرید که هر روز شکاف طبقاتی در حال افزایش است. مدارس غیردولتی با اصل عدالت مغایر اند.



خدمات شهری برای نابینایان ناچیز است



عضو هیأت رئیسه شورای شهر تهران گفت: نابینان از جمله شهروندان محسوب می‌شوند اما خدمات

شهری برای این افراد بسیار ناچیز است. زهرا نژادبهرام دبیروز در این اختتامیه نخستین دوره جشنواره ملی خط بریل فارسی (بریلفا)، برگزاری این رویداد را فرصتی جهت ارتقای باورپذیری نقش نابینایان در توسعه زبان فارسی عنوان کرد و گفت: نابینایان شهروندان جامعه محسوب می‌شوند و باید نیازهای مادی و معنوی آنها تامین شود. این در حالی است که شهر به عنوان بستر اجتماعی، در رفع نیازها و خواست‌های این افراد ناتوان است. وی تجهیز ۶۶ بوستان شهری، ۱۷۶ ساختمان شهری و ایستگاه‌های اتوبوس بی‌آر تی در چهار معبر شهری در هر منطقه به منظور تردد نابینایان را از جمله برخی اقدامات مؤثر برای کاهش نیازهای این افراد بر شمرد و در عین حال چنین خدماتی را ناچیز دانست.



معاینه متخصصان طب سنتی تحت پوشش بیمه قرار گرفت



دبیر و رئیس دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت، اجرای پوشش بیمه‌ای ویزیت متخصصان طب سنتی

بیمه‌گر پایه ابلاغ کرد. به گزارش وزارت بهداشت، بر اساس این ابلاغ، پوشش بیمه‌ای ویزیت متخصصان طب سنتی ایرانی به مدت یک سال از زمان ابلاغ تعیین شده است که در صورت رعایت شرایط تمام وقت، به صورت ۲۰٪ پرداخت می‌شود. تداوم پوشش بیمه‌ای متخصصان طب سنتی ایرانی بعد از یک سال، منوط به انجام مطالعه هزینه‌آثر بخشی آن با راهبری دفتر ارزیابی فناوری، تدوین استاندارد و تعرفه سلامت معاونت درمان وزارت بهداشت و ارسال نتایج برای طی مراحل قانونی به دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت شده است.

خبر

خوزستان در آب باران غوطه‌ور است

خانه مردم اهواز میزبان مخلوط فاضلاب و باران

بارش باران شدید معابر شهرهای مختلف خوزستان را به استخر تبدیل و خانه‌های مردم مناطق فقیرنشین را میزبان مخلوطی از فاضلاب و آب باران کرد.

به گزارش خبرنگار مهر، سامانه بارشی قوی که از روز دوشنبه وارد استان خوزستان شد، همان گونه که پیش‌بینی می‌شد، باعث بارندگی فراوانی شد و ولی شهرهای مختلف استان خوزستان را به استخر تبدیل کرد.

بر اساس اعلام هواشناسی خوزستان، بیشترین حجم بارش باران در آبادان گزارش شده است و در ۲۴ ساعت گذشته بارش بی‌سابقه ۱۱۲٫۵ میلی‌متر را تجربه کرده است. بر این اساس، بارش باران در شهرهای اهواز ۳۳٫۹ میلی‌متر، رامهرمز: ۶۱٫۱ میلی‌متر، کشاورزی اهواز ۵۵٫۸ میلی‌متر، هندیجان ۵۳٫۲ میلی‌متر، شادگان ۴۷٫۹ میلی‌متر، بندر ماهشهر ۴۳٫۳ میلی‌متر، بهبهان ۳۲٫۲ میلی‌متر، ایذه ۳۲٫۰ میلی‌متر، آغاچاری ۲۸٫۷ میلی‌متر و حسینیه ۲۸٫۵ میلی‌متر بوده است.

شهرهای مختلف خوزستان به خصوص شهرهای آبادان و خرمشهر و اهواز که بیشترین حجم بارندگی را در روز گذشته تجربه کرده بودند، شاهد آب‌گرفتگی‌های گسترده‌ای بودند که باعث شد عبور و مرور در این شهرها با مشکل مواجه شود چرا که اغلب خودروها در آب گرفتار شده بودند.

همچنین در اغلب مناطق فقیرنشین این شهرها، آب وارد خانه‌های مردم هم شد و باعث از بین رفتن برخی از وسایل زندگی آنها شد. شدت این امر در منطقه کوت عبدالله که مدتی قبل هم فاضلاب و آب ناشی از باران برای چندروز در خیابان‌های مردم باقی مانده بود، بیشتر بود و گزارش‌ها حاکی از آن است که آب همچنان در خانه‌های مردم باقی مانده است.

شدت بارش باران آنقدر زیاد بود که بخش‌های زیادی از فرودگاه بین‌المللی آیت‌الله جمی از جمله پایانه مسافری غرق در آب شد. کارگران شهرداری و آبفا با همراهی سایر ادارات عضو ستاد بحران شهرستان آبادان به



منظور کمک به رفع آب‌گرفتگی معابر، در مناطق مختلف شهری حضور یافته و در حال تلاش بر رفع این مشکل هستند.

اهواز سیستم دفاع آب‌های سطحی ندارد

به گفته غلامرضا شریعتی، استاندار خوزستان، سیستم دفع و جمع‌آوری آب‌های سطحی در اهواز وجود ندارد. بخش زیادی از سیستم فاضلاب هم دچار فرسودگی است و بخش دیگر نیز تنها کشش دفع فاضلاب را دارد. او گفت: ما باید طرح جمع‌آوری شبکه فاضلاب اهواز را تکمیل کنیم در صورت تکمیل این شبکه، دفع آب‌های سطحی به میزان قابل‌ملاحظه‌ای تسریع خواهد شد البته اصل بر این است که شبکه جمع‌آوری آب‌های سطحی ساخته شود اما هزینه سنگینی در بر دارد که شاید از توان شهرداری خارج باشد.

استاندار خوزستان عنوان کرد: اگر ظرف دو تا سه سال آینده شبکه جمع‌آوری فاضلاب در اهواز و کارون تکمیل شود جمع‌آوری و دفع آب‌های سطحی در بارش‌های سیل‌آسا مانند

ریزش یک ساختمان در اهواز

از سوی دیگر مدیرعامل جمعیت هلال احمر خوزستان گفت: به دنبال بارش شدید باران و آب‌گرفتگی در سطح شهر اهواز بخشی از